

10. Udviklingsudvalget

Drift

Bevillingsområder:

10.1 Udvikling

10.1 Udvikling

1. Beskrivelse af området

Nedenstående tabel viser hvilke områder, der er omfattet af bevillingen. Desuden vises budgetbeløbene for 2020:

Udvikling

Mio. kr. 2020-priser	Servicerammen			Udenfor servicrammen		
	Udgift	Indtægt	Netto	Udgift	Indtægt	Netto
1.1 Erhvervsservice og iværksætteri	9,6	0,0	9,6			
1.2 Turisme	5,7	0,0	5,7			
1.3 Byudvikling	1,8	0,0	1,8			
Driftsudgifter i alt	17,0	0,0	17,0	0,0	0,0	0,0

Servicerammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med driftsudgifter for 17,0 mio. kr.

I budget 2020 er der indeholdt et effektiviseringskrav på det enkelte bevillingsniveau svarende til 0,5 % af budgettet årligt. På udviklingsudvalgets område er der tale om et beløb på 0,081 mio. kr. i 2020 stigende til 0,324 mio. kr. i 2023. Besparselsen er fundet ved at reducere erhvervs- og udviklingspuljen. Herudover er der udmøntet en årlig besparelse på 0,1 mio. kr. ved ingen prisfremskrivning af budget til varekøb og tjenesteydelser.

Udviklingsudvalget er herudover ansvarlig for anlægsbevillinger til jordforsyning, køb og salg af fast ejendom samt byudviklingsprojektet Byen til Vandet.

1.1 Erhvervsservice og iværksætteri

På området er der afsat budget til følgende opgaver:

Budget 2020, mio. kr. (2020 priser)	Udgift	Indtægt	Netto
Erhvervs- og udviklingspuljen	2,1	0,0	2,1
Tilskud til Erhverv Randers	2,5	0,0	2,5
Midtjysk EU-kontor i Bruxelles	0,4	0,0	0,4
Medlemskab af Business Region Aarhus	0,5	0,0	0,5
Julebelysning, Randers City Forening	0,7	0,0	0,7
Tværkommunale erhvervshuse	2,8	0,0	2,8
Digital erhvervsfremmeplatform	0,4	0,0	0,4
Letbaneprojekt Østjylland	0,2	0,0	0,2
I alt mio. kr.	9,6	0,0	9,6

I forbindelse med Økonomiaftalen for 2019 indgik KL og regeringen en forståelse om forenkling af erhvervsfremmesystemet. Med aftalen reduceres antallet af politisk ansvarlige niveauer i Danmark til to: ét decentralt niveau med en stærk kommunal forankring og staten. De regionale vækstfora og Danmarks Vækstråd nedlægges og erstattes af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, og der oprettes syv nye Erhvervshuse, som afløser de nuværende væksthuse.

For Randers Kommunes vedkommende betyder det, at der sker en opgaveforskydning af den basale erhvervsfremme. Den digitale platform skal varetage en stor del af de helt elementære henvisninger til erhvervsfremmeydelser, hvortil der er afsat 0,4 mio. kr. Samtidig skal de nye Erhvervshuse ikke blot yde specialiseret erhvervsservice, men også al erhvervsservice indenfor

10.1 Udvikling

emner som kapitalanskaffelse, ny teknologi, nye forretningsmodeller m.v. Der vil derfor være et reduceret behov for den lokale 1:1 virksomhedsvejledning af Randers Kommunes virksomheder.

I forbindelse med forenkling af erhvervsfremmesystemet blev der i 2019 omprioriteret 1,25 mio. kr. fra erhvervsservice til andre områder. Endvidere blev der som en overgangsordning lavet en etårig aftale med Erhverv Randers med henblik på at varetage den basale erhvervsvejledning for kommunens virksomheder. I budgetaftalen for 2020 er tilkendegivet, at samarbejdet mellem Randers Kommune og Erhverv Randers/Business Randers styrkes. For at understøtte den basale lokal 1:1 vejledning udført af Erhverv Randers er der i budgettet afsat yderligere 1,7 mio. kr. årligt til opgaven.

1.2 Turisme

Udgiften til turismefremmende aktiviteter består af tre elementer – et årligt tilskud til Randers Regnskov, et årligt tilskud til VisitAarhus samt et budget til driften af Naturpark Randers Fjord.

Turisme består af udgifter til:

Budget 2020, mio. kr. (2020-priser)	Udgift	Indtægt	Netto
VisitAarhus	2,9	0,0	2,9
Tilskud til Randers Regnskov	2,2	0,0	2,2
Naturpark Randers Fjord – drift	0,6	0,0	0,6
I alt mio. kr.	5,7	0,0	5,7

I forbindelse med implementeringen af ny Lov om erhvervsfremme er det besluttet, at Randers Kommune fra 2020 indgår resultatkontrakt med VisitAarhus om turismeindsatsen. Målsætningen er bl.a. at synliggøre og profilere af Randers både nationalt og på udvalgte internationale markeder samt at varetage den lokale turistservice med udgangspunkt fra Randers Regnskov mv. Herudover blev det besluttet at styrke indsatsen med at tiltrække events til Randers Kommune ved at flytte budget på 0,1 mio. kr. til Eventsekretariatet (BY 07-10-2019 pkt. 475).

Kommunens tilskud til Randers Regnskov udgør 2,2 mio. kr. I forbindelse med vedtagelse af budget 2019 blev det besluttet at øge tilskuddet med 0,5 mio. kr. i 2019 stigende til 1 mio. kr. i 2020 og frem for at understøtte udvikling i Randers Regnskov. I budgetaftalen for 2020 er det besluttet at overdrage arealer til Randers Regnskov til brug for udvikling af nye attraktioner.

1.3 Byudvikling

Udvikling og aktiviteter består af udgifter til:

Budget 2020, mio. kr.	Udgift	Indtægt	Netto
Agenda 21 mv.	1,0	0,0	1,0
Byudvikling	0,1	0,0	0,1
Driftssikring af boligbyggeri	0,7	0,0	0,7
I alt mio. kr.	1,8	0,0	1,8

Under agenda 21 er det afsat et budget på 1,0 mio. kr. til opgaver vedr. strategisk energiplanlægning og klimastrategiske planlægningsopgaver i forhold til klimatilpasning, varmforsyning samt planlægning for vindmøller, store solcelleanlæg og biogas. Budget til byudvikling omfatter driftstilskud til Familiehuset i midtbyen.

Driftssikring af boligbyggerier omhandler ydelsesstøtte, som er den kommunale andel af rentebidraget til andelsboliger, almene boliger og ungdomsboliger.

2. Budgetmål i 2020

Budgetmål i 2020 for Udviklingsudvalget

Budgetmål				
Tiltrækning og fastholdelse af virksomheder og borgere i Randers Kommune				
Begrundelse/udbygning				
<p>Udviklingsudvalget har som mål at sikre gode rammer for udviklingen i Randers Kommune. Vi vil sikre en planlægning, der understøtter en strategisk udvikling af hele kommunen. På erhvervsområdet prioriterer vi erhvervsvenlige rammevilkår.</p> <p>En række faktorer påvirker tiltrækning og fastholdelse af virksomheder og borgere. En levende og spændende Randers bymidte med en variation af oplevelser, erhverv og detailhandel samt spændende byrum og bevaringsværdige bymiljøer er vigtigt for byens og kommunens udvikling. Derfor er en velfungerende midtby en afgørende indsats for udviklingsudvalget.</p> <p>God infrastruktur i hele kommunen sikrer attraktive vilkår for bosætning og erhvervsliv. Det er både infrastruktur som for eksempel klimabroen, forlængelse af Ringboulevarden mod øst og god kollektiv trafik, men også digital infrastruktur som er afgørende for virksomheder og borgere i landdistrikterne.</p>				
Politisk(e) målsætning(er)				
<ul style="list-style-type: none"> • Attraktiv erhvervskommune • Attraktiv bosætningskommune 				
Indikator	Vision 2022			Måltal for 2023
	Baseline 2017/2018	Delmåltal 2020	4-årigt måltal for 2022	
Vi efterlever de nationale servicemål for byggesager, miljø- og landbrugssager	Randers Kommune (2018) 67 dage	Forbedring af sagsbehandlingstiden i forhold til service-målene	Forbedring af sagsbehandlingstiden i forhold til service-målene	Forbedring af sagsbehandlingstiden i forhold til service-målene
Simpel konstruktion: 40 dage	44 dage			
Enfamilieshuse: 40 dage	71 dage			
Industri- og lagerbygninger: 50 dage	67 dage			
Etagebyggeri, Erhverv: 55 dage	76 dage			
Etagebyggeri, Bolig: 60 dage	27 dage			

10.1 Udvikling

Miljø- og landbrugssager: Bilag 1-virksomheder: 200 dage Bilag 2-virksomheder 130 dage Datakilde: Byg- og miljø	99 dage			
Score i DI's erhvervsklimaundersøgelse vedrørende erhvervsserviceniveau (skala fra 1-5)	Erhvervsvenlighed 3,52 (2018)	3,60	3,65	3,70
Antal CVR-numre i Randers Kommune	Ultimo 2018: 7.857	8.000	8.100	8.150
Antal arbejdspladser i Randers Kommune	Ultimo 2017: 45.220	45.500	45.650	45.800
Antal tomme lejemål i midtbyen.	2018: 45 tomme lejemål ekskl. Slotsgade. Herudover en række lokaler som er under ombygning eller afvikling.	Færre tomme lejemål.	Alle mål er forbedret yderligere	Færre tomme lejemål.

Status/handlinger ift. at nå mål for vision 2022

Budgetmålet er justeret. Indikatoren omhandlende de nationale servicemål er tilpasset. Der regnes i dage og ikke pct. som sidste års budgetmål, da det er mere retvisende i forhold til antal indkomne sager.

Indikatoren om DI's erhvervsklimaundersøgelse er tilpasset. Her udgår byggesagsbehandling og miljøssager, da vi selv måler på dem.

Baseline for antal CVR-numre og arbejdspladser er opdateret til ultimo 2017 og ultimo 2018 tal i forhold til sidste års budgetmål.

Sidste indikator om Randers midtby er tilpasset. Her er fjernet mål, som ikke er målbare. Udviklingsplanen er færdig december 2019, herefter vil der muligvis kunne sættes flere og bedre måltal på.

10.1 Udvikling

Budgetmål

Byen til vandet sikrer en bæredygtig byudvikling for Randers nu og i fremtiden

Begrundelse/uddybning

Realiseringen af Byen til Vandet løser tre grundlæggende udfordringer for Randers By: Klimasikring, infrastruktur og byudvikling.

Med etableringen af klimabroen opstår helt nye potentialer for Randers. Nye arealer bliver frigjort til byudvikling, og nyt byliv opstår, hvor byen kommer til at møde vandet. Kø på Randers Bro afløses af nye muligheder for afvikling af trafikken. Klimabroen klimasikrer sammen med klimabåndet Randers By mod oversvømmelser. Byen til Vandet sikrer en bæredygtig byudvikling for Randers nu og i fremtiden.

Politisk(e) målsætning(er)

- **Grøn og bæredygtig udvikling**
- **Byen til vandet**
- **Attraktiv bosætningskommune**
- **Attraktiv erhvervskommune**

Indikator	Vision 2022			
	Baseline 2017/2018	Delmål 2020	4-årigt måltal for 2022	Måltal for 2023
Udviklingsplan for Byen til Vandet	-	Endelig udviklingsplan er vedtaget	Busterminalen, bolværksgrunden, brotoften er under udvikling	Busterminalen, bolværksgrunden, brotoften er under udvikling
Lokalplaner inden for Byen til Vandet	-	Første forslag til lokalplan sendes i høring	Udarbejdelse af lokalplaner for projekterne.	Udarbejdelse af lokalplaner for projekterne
Havnevejen	-	Projektering	Første spadestik	
Løsninger på støjforordringer (Byen til Vandet)	Screening af området. Støjmåling af Verdo gennemført	Aftale indgået om løsninger	Reduceret støjniveau	Reduceret støjniveau og flytning af Havnens skibsanløb fra Energikajen og Kulkajen

Status/handlinger ift. at nå mål for vision 2022

Der er til budgetmålet omkring byen til vandet tilføjet 2 nye indikatorer. Derudover er der justeret lidt i måltallene. Den endelige vedtagelse af udviklingsplanen er rykket til 2020, og den sættes i gang ultimo 2019 frem for 2018. Første lokalplansforslag er ligeledes rykket til 2020.

10.1 Udvikling

3. Tal og forudsætninger

Nedenfor vises en række overordnede budgettal på driften.

3.1 Hovedtal på driften

Nedenstående tabel viser udviklingen på driftssiden fra regnskab 2018 og frem til 2023 (i 2020 priser):

Udvikling

Mio. kr. 2020-priser	Regnskab	Budget	Budget 2020-23			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.0 Fælles	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1 Erhvervsservice og iværksætteri	11,8	8,5	9,6	9,5	9,4	9,3
1.2 Turisme	0,0	5,3	5,7	5,7	5,7	5,7
1.3 Byudvikling	5,0	1,7	1,8	1,7	1,7	1,7
Driftsudgifter i alt	16,8	15,4	17,0	16,8	16,7	16,7

Ændring fra budget 2019 til budget 2020 og overslagsårene forklares i afsnit 3.2

3.2 Ændringer over år

Mio. kr. 2020-priser	Ændring til 2020	Ændring til 2021	Ændring til 2022	Ændring til 2023
Udgangspunkt 2019-budget	15,4	15,4	15,4	15,4
Ingen prisfremskrivning	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Business Randers (budgetaftale 2020)	1,7	1,7	1,7	1,7
Familiehuset Gråbrødrestrede (budgetaftale 2020)	0,1	0,0	0,0	0,0
Effektiviseringsbidrag 2019 (trin 2023)	0,0	0,0	0,0	-0,1
Tillægsbevillinger:				
<i>Eksterne erhvervsmæglere (BY 04-03-2019 pkt. 140)</i>	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
<i>Styrkelse af Eventsekretariatet (BY 07-10-2019 pkt. 475)</i>	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Ændringer fra budget 2019				
Effektiviseringsbidrag (budgetaftale 2019)	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2
Randers Regnskov - forøget tilskud (budgetaftale)	0,5	0,5	0,5	0,5
Budgetændringer fra tidligere år:				
Overførsler – Gudenåsamarbejdet	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Budget fra ydelsesstøtte til byggesag - udløb år 2020	0,1	0,1	0,1	0,1
PL og øvrige ændringer	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
I alt	17,0	16,8	16,7	16,7

Der er i budget 2020-23 udmøntet besparelse ved ingen prisfremskrivning af budget til varekøb og tjenesteydelser for 0,1 mio. kr. Herudover er effektiviseringsbidraget videreført i 2023.

10.1 Udvikling

I budgetforliget er der afsat 1,7 mio. kr. årligt til at styrke den basale erhvervsvejledning for kommunens virksomheder. Endvidere er der afsat 0,1 mio. kr. i 2020 til at understøtte Familiehuset i midtbyen. I budgettet indgår tillægsbevillinger for -0,2 mio. kr.

Ændringer fra budget 2019:

I budgetaftalen fra 2019 var indeholdt et effektiviseringskrav med en årlig stigning på knap 0,1 mio. kr. I aftalen blev endvidere afsat midler til forøget tilskud til Randers Regnskov med 0,5 mio. kr. i 2019 stigende til 1,0 mio. kr. årligt fra 2020.

Budgetændringer fra tidligere år:

Bevilling til Gudenåsamrådet på 0,25 mio. kr. i 2019 er finansieret af overførsel af midler. Der er ikke afsat midler hertil i 2020 og frem.

Ifm. budgetopfølgningen i september 2016 blev der flyttet budget fra ydelsesstøtte til byggesag under Økonomiudvalget til udligning af negativ overførsel. Overførslen udfases frem til 2020.